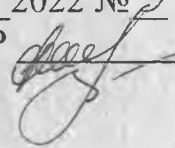

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет податкової справи, обліку та аудиту
Кафедра аудиту, державного фінансового контролю та аналізу

Затверджено
Науково-методичною радою
Університету, протокол від
«19» 10 2022 № 9
Голова НМР Є. Супруненко

Робоча програма
навчальної дисципліни
«Судово-економічна експертиза»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
денної та заочної форм навчання
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
освітня програма «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика»,
спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,
освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування».
Статус дисципліни: вибіркова

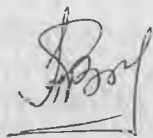
Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Судово-економічна експертиза» складена на основі освітньої-професійної програми «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика» освітнього рівня перший (бакалаврський) спеціальності 071 «Облік і оподаткування», затвердженої Вченою радою Університету «26» 04.2021 року, протокол № 5, освітньої-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування», затвердженої Вченою радою Університету «26» 04.2021 року, протокол № 5.

Укладач

Т.М. Міщенко, к.е.н., доцент кафедри аудиту, державного фінансового контролю та аналізу

Рецензенти:

В.А. Тарашенко, к.е.н., доцент кафедри аудиту, державного фінансового контролю та аналізу

О.П. Колісник, к.е.н., доцент кафедри обліку та консалтингу

Гарант освітньої програми «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика»

А. М. Савченко, к.е.н., доцент кафедри аудиту, державного фінансового контролю та аналізу

Гарант освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

М.Д. Бедринець, к.е.н., доцент кафедри фінансів ім. Л.Л. Тарангул

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою аудиту, державного фінансового контролю та аналізу, протокол від «26» 07. 2022 №1

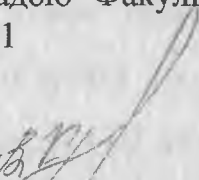
Завідувач кафедри аудиту, державного фінансового контролю та аналізу

А.В. Лісовий, д.е.н., професор,

Розглянуто і схвалено Вченою радою Факультету податкової справи, обліку та аудиту, протокол від «16» 08. 2022 №1

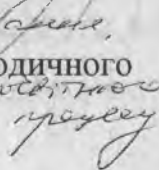
Голова Вченої ради Факультету податкової справи, обліку та аудиту

В.М. Краєвський, д.е.н., професор

Завідувачка сектору навчально-методичного забезпечення освітнього процесу

Реєстраційний № _____

С. В. Меднікова

ЗМІСТ

1. Передмова	4
2.Опис навчальної дисципліни	5
3. Зміст навчальної дисципліни за змістовними модулями	8
4. Критерії оцінювання	13
5. Засоби оцінювання	18
6. Форми та перелік питань до поточного та підсумкового контролю	18
7. Рекомендована література	21

1. ПЕРЕДМОВА

Ефективний розвиток будь-якої держави не можливий без системи економічних заходів дотримання законодавства у галузі господарської політики. Як свідчить статистика, кардинальні реформи, що здійснюються в Україні супроводжуються криміналізацією суспільства та зростанням злочинності, особливо в економічній та фінансовій сферах, а це створює реальну загрозу національній безпеці країни. Для виявлення протиправної економічної діяльності та збору доказів в процесі кримінального провадження або судового розгляду справ, необхідні не тільки юридичні знання, але й спеціальні знання у галузі фінансів, ціноутворення, оподаткування, бухгалтерського обліку і особливо, у сфері економічного контролю. Саме судово-економічна експертиза є найбільш ефективним заходом збору доказів вчинення господарських злочинів. Тому, актуальною є підготовка спеціалістів, які б володіли спеціальними знаннями в сфері судово-економічної експертизи. З цією метою освітньо-професійними програмами «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика», «Фінанси, банківська справа та страхування для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня (денної та заочної форми навчання) передбачено викладання навчальної дисципліни «Судово-економічна експертиза».

Метою викладання навчальної дисципліни «Судово-економічна експертиза» є надання здобувачам вищої освіти теоретичних знань і засвоєння практичних навичок з процесуальних норм призначення, організації та проведення судово-економічної експертизи в обсягу, який відповідає діючим вимогам до фахівців вищої кваліфікації з економічних спеціальностей, зокрема із спеціальності 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та 292 «Міжнародні економічні відносини».

Основним завданням навчальної дисципліни «Судово-економічна експертиза» є поглиблення загальноекономічної та професійної підготовки майбутніх фахівців в сферах обліку і оподаткування, фінансів, банківської справи та страхування, міжнародних економічних відносинах, які, володітимуть основними процесуальними аспектами призначення судово-економічної експертизи та методикою дослідження питань, наданих експерту слідчими та судовими органами.

До завдань судово-економічної експертизи відноситься встановлення:

- документальної обґрунтованості розміру нестач або надлишків товарно-матеріальних цінностей і грошових коштів, періоду і місця їх утворення;
- документальної обґрунтованості оформлення операцій з одержання, зберігання, виготовлення, реалізації товарно-матеріальних цінностей, основних засобів, надання послуг;
- документальної обґрунтованості відображення в обліку грошових коштів, цінних паперів;
- документальної обґрунтованості відображення в обліку операцій з нарахування та виплати заробітної плати і інших виплат;
- відповідності чинному законодавству відображення в податковому обліку доходів та витрат по господарських операціях, що підлягають оподаткуванню податком на прибуток;
- відповідності чинному законодавству відображення в податковому обліку податкових зобов'язань та податкового кредиту з ПДВ;
- відповідності відображення господарських операцій вимогам нормативних актів з обліку, звітності.

Методи та форми навчання. В процесі викладання навчальної дисципліни «Судово-економічна експертиза» використовуються методи навчання, які сприяють взаємопов'язаній, цілеспрямованій діяльності педагога і здобувача вищої освіти та спрямовані на ефективне розв'язання навчально-виховних завдань. Як основні методи навчання використовуються:

- словесні методи: розповідь-пояснення, бесіда, лекція;
- наочні методи: ілюстрація, демонстрація;
- практичні методи: вирішення навчальних ситуацій, практичні заняття, реферати.

Форми навчання: денна та заочна.

Форми організації занять з навчальної дисципліни: лекція, практичні заняття, самостійна та індивідуальна робота, поточний контроль, залік, консультація. Для досягнення навчальної мети використовуються **методи навчання:** словесні, наочні, практичні. В процесі навчання у здобувачів вищої освіти формується системне мислення на основі глибокого розуміння явищ та процесів, які відбуваються в сфері експертних досліджень.

Організація поточного та підсумкового контролю знань передбачає використання методів усного контролю (індивідуальне опитування, колоквиуми) та методів письмового контролю (контрольні модульні роботи, тестування, залік, екзамен). Поточний контроль здійснюється

викладачем під час практичних занять, за результатами виконаної самостійної роботи, за підсумками змістового модуля (тестовий контроль). Модульний контроль здійснюється з метою оцінки результатів вивчення тем за кожним модулем. Форма модульного контролю – письмова модульна контрольна робота. Підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти проводиться у вигляді диференційованого заліку та екзамену після вивчення навчальної дисципліни. Його завданням є визначення рівня знань та якості засвоєння всієї навчальної дисципліни, що дає можливість характеризувати ступінь підготовленості здобувачів вищої освіти до самостійної роботи у визначеній кваліфікації. Організація поточного та підсумкового контролю здійснюється з використанням засобів дистанційного навчання в системі MOODLE.

2.ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузь знань спеціальність, Освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	За вибором	
Модулів – 2	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		4-й	4
Загальна кількість годин – 90 (денна форма навчання), Загальна кількість годин – 120 (заочна форма навчання),		Семестр	
		8-й	7
		Лекції	
	Спеціальність 071 «Облік і оподаткування», Освітня програма «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика»	16 год.	2 год.
		Семінарські заняття	
		14 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		58 год.	112
		Індивід.-консультативна робота	
		2 год.	2 год.
		Форма семестрового контролю:	
		Диференційований залік	Екзамен

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузь знань спеціальність, Освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	За вибором	
Модулів – 2	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		1-й	
Загальна кількість годин - 120		Семестр	
		1	
		Лекції	
	Спеціальність	22 год.	
		Семінарські заняття	

	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,	18 год.
		Самостійна робота
	Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»	78 год.
		Індивід.-консультативна робота
	2 год.	
	Форма семестрового контролю:	
Екзамен		

2.1. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯХ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Освітня програма «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика»

Після вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями:

загальні компетентності:

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність працювати автономно.

Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

Ідентифікувати та оцінювати ризики не досягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, не дотримання ним законодавства та регулювання діяльності, не достовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.

Інтерпретувати результати економіко-математичного моделювання та аналізу з метою оптимізації діяльності підприємств та прийняття стратегічних та оперативних управлінських рішень

2.2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

Формувати аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.

Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.

Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

2.3. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

ПРЕРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення даної навчальної дисципліни є засвоєння знань з таких суміжних навчальних дисциплін: «Внутрішньогосподарський контроль», «Теорія фінансово-господарського контролю», «Економіка підприємства», «Фінансовий облік», «Державний фінансовий контроль», «Податкове право», «Податкова система», «Податковий аудит», «Податковий контроль», «Аналіз в оподаткуванні», «Фінансовий аналіз» «Господарське право», «Фінансове право», «Трудове право».

ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Засвоєння знань з даної дисципліни сприятиме вивченню таких навчальних дисциплін: «Судові експертизи у фінансових розслідуваннях», «Стратегічний аналіз», «Економічна безпека національного господарства». Знання та навички з навчальної дисципліни «Судово-економічна експертиза» знадобляться при проходженні виробничої переддипломної практики, допоможуть успішно написати та захистити випускную роботу.

2.1.1. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

Після вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями:

загальні компетентності:

Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

Здатність проведення досліджень на відповідному рівні Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

Здатність здійснювати ефективні комунікації.

Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Здатність використовувати базові знання і практичні навички у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

2.2.1. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Здатність використовувати базові знання і практичні навички у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

2.3.1. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

ПРЕРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення даної навчальної дисципліни є засвоєння знань з таких суміжних навчальних дисциплін: «Правознавство», «Фінанси», «Гроші і кредит», «Податкова система».

ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Засвоєння знань з даної дисципліни сприятиме вивченню таких навчальних дисциплін: «Менеджмент», «Основи фінансових розслідувань». Знання та навички з навчальної дисципліни

«Судово-економічна експертиза» знадобляться при проходженні виробничої переддипломної практики, допоможуть успішно написати та захистити випускную роботу.

2.4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план для здобувачів вищої освіти денної форми навчання групи ОБП 19-2.

Змістові модулі	Кількість годин				
	всього	лекції	семінар. заняття	сам. робота	інд.-конс. робота
Модуль I= 1 заліковий кредит (30 год.)					
ЗМ (теми 1-2)					
Тема 1. Теоретичні та нормативно-правові засади судових експертиз та судово-експертної діяльності в Україні	14	2	-	12	-
Тема 2. Методичні основи судово-економічної експертизи	16	2	2	12	-
Всього по модулю	30	4	2	24	-
Форма контролю: контрольна робота (за рахунок практичного заняття – 40хв.)					
Модуль II = 1 заліковий кредит (30 год.)					
ЗМ 2 (тема 3-4)					
Тема 3. Процес судово-економічної експертизи та його стадії	16	2	2	12	-
Тема 4. Інформаційне забезпечення судово-економічної експертизи	14	2	2	10	
Всього по модулю	30	4	4	22	
Модуль III = 1 заліковий кредит (30 год.)					
ЗМ 3 (теми 5-8)					
Тема 5. Методика експертного дослідження документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності	6	2	2	2	-
Тема 6. Методика судово-економічної експертизи окремих об'єктів бухгалтерського і податкового обліку	6	2	2	2	-
Тема 7. Основи судової фінансово-кредитної експертизи	6	2	-	2	2
Тема 8. Судово-економічна експертиза у виявленні фіктивного банкрутства	7	1	2	4	-
ЗМ 4 (тема 9)					
Тема 9. Методика узагальнення результатів судово-економічної експертизи	5	1	2	2	-
Всього по модулю	30	8	8	12	2
Форма контролю: контрольна робота (за рахунок практичного заняття – 40хв.)					
Форма підсумкового контролю – диференційований залік					
Разом годин з курсу	90	16	14	58	2

Тематичний план для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання групи ОБПЗ 21-2с.

Зміст	Кількість годин				
	всього	лекції	практ. заняття	сам. робота	інд.-конс. робота

Модуль I= 1 заліковий кредит (30 год.)					
ЗМ (теми 1-2)					
Тема 1. Теоретичні та нормативно-правові засади судових експертиз та судово-експертної діяльності в Україні	14	2	2	10	-
Тема 2. Методологія судово-економічної експертизи	16			16	-
Всього по модулю	30	2	2	26	-
Форма контролю: тестове опитування (40хв.)					
Модуль II = 1 заліковий кредит (30 год.)					
ЗМ 2 (тема 3-4)					
Тема 3. Процес судово-економічної експертизи та його стадії	13			13	-
Тема 4. Інформаційне забезпечення судово-економічної експертизи	13			13	
Модуль III = 1 заліковий кредит (30 год.)					
ЗМ 3 (теми 5-8)					
Тема 5. Методика експертного дослідження документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності	12			12	-
Тема 6. Методика судово-економічної експертизи окремих об'єктів бухгалтерського і податкового обліку	12			12	-
Тема 7. Основи судової фінансово-кредитної експертизи	14			12	2
Тема 8. Судово-економічна експертиза у виявленні фіктивного банкрутства	12			12	-
ЗМ 4 (тема 9)					
Тема 9. Методика узагальнення результатів судово-економічної експертизи	14		2	12	-
Всього по модулю	90	-	2	86	2
Форма контролю: контрольна робота (за рахунок практичного заняття – 40хв.)					
Форма підсумкового контролю – диференційований залік					
Разом годин з курсу	120	2	4	112	2

Тематичний план для здобувачів вищої освіти денної форми навчання груп МСБ 21-2с, ФБД 21-3с.

Змістові модулі	Кількість годин				
	всього	лекції	практ. заняття	сам. робота	інд.-конс робота
Модуль I= 1 заліковий кредит (30 год.)					
ЗМ (теми 1-2)					
Тема 1. Теоретичні та нормативно-правові засади судових експертиз та судово-експертної діяльності в Україні	14	2	-	12	-
Тема 2. Методичні основи судово-економічної експертизи	16	2	2	12	-
Всього по модулю	30	4	2	24	-
Форма контролю: контрольна робота (за рахунок практичного заняття – 40хв.)					

Модуль II = 1 заліковий кредит (30 год.)					
ЗМ 2 (тема 3-4)					
Тема 3. Процес судово-економічної експертизи та його стадії	16	2	2	12	-
Тема 4. Інформаційне забезпечення судово-економічної експертизи	14	2	2	10	
Всього по модулю	30	4	4	22	
Модуль III = 1 заліковий кредит (30 год.)					
ЗМ 3 (теми 5-8)					
Тема 5. Методика експертного дослідження документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності	12	4	2	6	-
Тема 6. Методика судово-економічної експертизи окремих об'єктів бухгалтерського і податкового обліку	12	4	2	6	-
Тема 7. Основи судової фінансово-кредитної експертизи	13	2	2	7	2
Тема 8. Судово-економічна експертиза у виявленні фіктивного банкрутства	11	2	2	7	-
ЗМ 4 (тема 9)					
Тема 9. Методика узагальнення результатів судово-економічної експертизи	12	2	4	6	-
Всього по модулю	60	14	12	32	2
Форма контролю: контрольна робота (за рахунок практичного заняття – 40хв.)					
Форма підсумкового контролю – диференційований залік					
Разом годин з курсу	120	22	18	78	2

3.ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ

Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні аспекти судово-економічної експертизи

Тема 1. Теоретичні та нормативно-правові засади судових експертиз та судово-експертної діяльності в Україні

План лекційного заняття

1.1. Поняття «експертиза», особливості судової експертизи та судово-експертної діяльності в Україні.

1.2. Види судових експертиз та їх характеристика

1.3. Нормативно-правове регулювання судово-експертної діяльності в Україні

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Історія розвитку експертної діяльності в Україні.

2. Роль судово-економічної експертизи у боротьбі з правопорушеннями у фінансово-господарській сфері.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Поняття «експертиза», її спільні характеристики в різних видах діяльності.

2. Юридичне поняття судової експертизи.

3. Суб'єкти судово-експертної діяльності в Україні.

4. Порядок атестації судових експертів та основні кваліфікаційні вимоги до них.

5. Поняття судово-експертної діяльності та напрями її здійснення.

6. Принципи судово-експертної діяльності.

7. Класифікація судових експертиз та їх характеристика.

Рекомендована література:

Основна: [1-7, 12-16]

Додаткова: [1, 6, 7, 10, 12]

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1-2]

Міжнародні видання: [1-4]

Тема 2. Методика судово-економічної експертизи

План лекційного заняття

1. Предмет та об'єкти судово-економічної експертизи
2. Методичні прийоми судово-економічної експертизи
3. Види судово-економічної експертизи та їх характеристика

План практичного заняття

1. Обговорення питань:
 - Сутність та завдання судово-економічної експертизи.
 - Види та методичні прийоми судово-економічної експертизи
2. Виконання навчальних завдань.
 1. Оцінювання самостійного виконання навчальних завдань.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Матеріальні та нематеріальні об'єкти експертного дослідження
2. Запозичені прийоми експертного дослідження

Перелік питань для самоконтролю.

1. Сутність і завдання судово-економічної експертизи.
2. Предмет судово-економічної експертизи.
3. Об'єкти судово-економічної експертизи.
4. Методи, методичні прийоми і процедури судово-економічної експертизи.
5. Види судово-економічної експертизи.

Рекомендована література:

Основна: [1-11,]

Додаткова: [1, 6, 7, 13, 15, 16]

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1-2]

Міжнародні видання: [1-4]

Змістовий модуль 2. Процес судово-економічної експертизи та його інформаційне забезпечення

Тема 3. Процес судово-економічної експертизи та його стадії

План лекційного заняття

1. Підстави та порядок призначення судово-економічної експертизи
2. Етапи процесу судово-економічної експертизи
3. Особливості використання судово-економічної експертизи в різних видах судочинства

План практичного заняття

1. Обговорення питань:
 - Порядок призначення судово-економічної експертизи за кримінальними та цивільними справами.
 - Суб'єкти призначення судово-економічної експертизи.
 - Сутність та завдання судово-економічної експертизи.
 - Види та методичні прийоми судово-економічної експертизи
3. Виконання навчальних завдань.
4. Оцінювання самостійного виконання навчальних завдань.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Використання бухгалтерських документів і матеріалів інвентаризації при виявленні та розслідуванні корисливих злочинів в економіці.
2. Використання прийомів дослідження документальних даних в процесі судово-економічної експертизи.
3. Форми використання спеціальних бухгалтерських знань при розслідуванні господарських правопорушень.

Перелік питань для самоконтролю.

1. Стадії процесу судово-економічної експертизи.
2. Зміст та структура постанови (ухвали) про призначення судово-економічної експертизи.
3. Документи, які додаються до постанови про призначення судово-економічної експертизи.

4. Порядок отримання додаткових документів, необхідних для проведення експертного дослідження.
5. Організаційно-методична стадія судово-економічної експертизи.
6. Дослідна стадія судово-економічної експертизи.
7. Зміст стадії узагальнення, оцінки і реалізації результатів судово-економічної експертизи.
8. Межі компетенції судового експерта-економіста.

Рекомендована література:

Основна: [1-7, 8, 10, 14-16]

Додаткова: [1, 6, 7, 9, 17, 20]

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1-3]

Міжнародні видання: [1-4]

Тема 4. Інформаційне забезпечення судово-економічної експертизи

План лекційного заняття

1 Інформаційне забезпечення організаційної технології проведення судово-економічної експертизи

2 Структура інформаційного забезпечення судово-економічної експертизи

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Використання бухгалтерських документів і матеріалів інвентаризації при виявленні та розслідуванні корисливих злочинів в економіці.

2. Використання прийомів дослідження документальних даних в процесі судово-економічної експертизи.

3. Форми використання спеціальних бухгалтерських знань при розслідуванні господарських правопорушень.

Перелік питань для самоконтролю.

1. Суть інформації, її види та роль в економічній експертизі.

2. Організація інформаційного забезпечення процесу судово-економічної експертизи.

3. Основні завдання інформаційного забезпечення судово-економічної експертизи.

4. Складові системи інформаційного забезпечення судово-економічної експертизи.

Рекомендована література:

Основна: [1-7, 8, 10, 12-16]

Додаткова: [1, 6, 7, 9, 17]

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1-3]

Міжнародні видання: [1-4]

Змістовий модуль 3. Методика експертного дослідження окремих об'єктів судово-економічної експертизи

Тема 5. Методика експертного дослідження документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності

План лекційного заняття

1. Характеристика документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності як об'єктів судово-економічної експертизи

2. Етапи та інструментарій експертного дослідження документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності.

3. Особливості дослідження електронних документів при проведенні судово-економічної експертизи

План практичного заняття

1. Обговорення питань:

– Особливості експертного дослідження документів, пов'язаних з проведенням операцій із грошовими коштами.

– Судово-економічна експертиза матеріалів інвентаризацій.

– Прийоми дослідження документів, пов'язаних з господарськими операціями руху основних засобів.

2. Виконання навчальних завдань.

3. Оцінювання самостійного виконання навчальних завдань.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Використання уніфікованих та зареєстрованих методик дослідження документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності

2. Експертне дослідження документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності сформованих з використанням програмного забезпечення

Перелік питань для самоконтролю.

1. Особливості проведення судово-економічної експертизи операцій із грошовими коштами.

2. Судово-економічна експертиза матеріалів інвентаризацій.

3. Судово-економічна експертиза господарських операцій руху основних засобів.

4. Особливості проведення експертного дослідження операцій з запасами.

5. Особливості проведення експертного дослідження операцій, пов'язаних з нарахуванням і виплатою заробітної плати і розрахункам з робітниками та службовцями.

6. Особливості проведення судово-бухгалтерської експертизи фінансових результатів діяльності підприємства.

Рекомендована література:

Основна: [1-7, 12-16]

Додаткова: [1, 6, 7, 11, 13, 16, 19]

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1-3].

Міжнародні видання: [1-4]

Тема 6. Методика судово-економічної експертизи окремих об'єктів бухгалтерського і податкового обліку

План лекційного заняття

1. Особливості проведення судово-економічної експертизи операцій із грошовими коштами

2. Судово-економічна експертиза матеріалів інвентаризацій

3. Судово-економічна експертиза господарських операцій, пов'язаних з рухом основних засобів

4. Особливості проведення експертного дослідження операцій з рухом запасів.

5. Особливості проведення судово-бухгалтерської експертизи фінансових результатів діяльності підприємства

План практичного заняття

1. Обговорення питань:

– Особливості експертного дослідження документів, пов'язаних з проведенням операцій із грошовими коштами.

– Судово-економічна експертиза матеріалів інвентаризацій.

– Прийоми дослідження документів, пов'язаних з господарськими операціями руху основних засобів.

4. Виконання навчальних завдань.

5. Оцінювання самостійного виконання навчальних завдань.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Експертне дослідження виробництва, витрат на виробництво та управління.

2. Експертне дослідження формування податкової та фінансової звітності.

3. Експертиза організаційно-правових основ підприємницької діяльності.

4. Експертне дослідження розрахунків з підзвітними особами.

Перелік питань для самоконтролю.

1. Етапи проведення економічного дослідження окремих об'єктів бухгалтерського і податкового обліку.

2. Особливості проведення судово-економічної експертизи операцій із грошовими коштами

3. Судово-економічна експертиза матеріалів інвентаризацій

4. Судово-економічна експертиза господарських операцій, пов'язаних з рухом основних засобів

5. Особливості проведення експертного дослідження операцій з рухом запасів.

6. Особливості проведення судово-бухгалтерської експертизи фінансових результатів діяльності підприємства

Рекомендована література:

Основна: [1-7, 12-16]

Додаткова: [1, 6, 7, 11, 13, 16-20]

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1-3]

Міжнародні видання: [1-4]

Тема 7. Судово-економічна експертиза у виявленні фіктивного банкрутства

План лекційного заняття

1. Поняття «банкрутство» та «неплатоспроможність».
2. Роль судово-економічних експертиз в кримінальному провадженні у справах про фіктивне банкрутство.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Законодавче регулювання питань, пов'язаних з банкрутством.
2. Прийоми судово-економічної експертизи виявлення схем фіктивного банкрутства або доведення до банкрутства.
3. Місце судово-економічної експертизи в процесі санації підприємства-банкрута.

План індивідуально-консультаційної роботи здобувачів вищої освіти

1. Виконання індивідуальної роботи здобувачами вищої освіти відповідно до вимог «Методичних рекомендацій для організації самостійної та індивідуальної роботи».
2. Проведення консультацій по виконанню самостійної та індивідуальної роботи
3. Оцінка виконання індивідуальної роботи

Перелік питань для самоконтролю.

1. Поняття «банкрутство» та «неплатоспроможність».
2. Виявлення ознак фіктивного банкрутства підприємств як один з напрямків дослідження судово-економічної експертизи.
3. Експертне дослідження типових способів зловживань з боку боржників та кредиторів.
4. Роль методологічно обґрунтованого висновку судового експерта щодо фіктивного банкрутства в прийнятті мотивованого рішення в кримінальній чи арбітражній справі.
5. Методика проведення судово-економічних експертиз з питань банкрутства, фіктивного банкрутства та доведення до банкрутства підприємств.
6. Законодавче регулювання питань, пов'язаних з банкрутством.
7. Прийоми судово-економічної експертизи виявлення схем фіктивного банкрутства або доведення до банкрутства.
8. Місце судово-економічної експертизи в процесі санації підприємства-банкрута.

Рекомендована література:

Основна: [1-7, 12-16]

Додаткова: [1, 6, 7, 11, 13, 16-20]

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1-3]

Міжнародні видання: [1-4]

Тема 8. Основи судової фінансово-кредитної експертизи

План лекційного заняття

1. Умови, предмет та завдання фінансово-кредитної експертизи
2. Особливості судової фінансово-кредитної експертизи окремих питань діяльності банківських установ.

План практичного заняття

1. Обговорення питань:
 - Особливості судової фінансово-кредитної експертизи
2. Ознайомлення з методикою проведення фінансово-кредитної експертизи на прикладі навчальної ситуації.
3. Виконання навчальних завдань
4. Оцінювання самостійного виконання навчальних завдань.

План індивідуально-консультативної роботи

1. Вибір теми для написання реферату або тез доповіді
2. Отримання консультації щодо написання реферату або тез доповіді
3. Написання реферату або тез доповіді
4. Подання реферату або тез доповіді на перевірку.
5. Презентація реферату або тез доповіді

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Методика судово-економічної експертизи кредитних взаємовідносин юридичних осіб та установ банків

Перелік питань для самоконтролю.

1. Предмет та завдання фінансово-кредитної експертизи.
2. Особливості судової фінансово-кредитної експертизи окремих питань.
3. Способи злочинів у кредитно-фінансових відносинах.
4. Випадками призначення експертного дослідження кредитно-фінансових відносин.
5. Порядок експертизи кредитного договору.
6. Проведення фінансово-кредитної експертизи пов'язане з реорганізацією, реструктуризацією, ліквідацією установи банку.

Рекомендована література:

Основна: [7-11, 12-16]

Додаткова: [1, 6, 7, 11, 13, 16]

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1-3].

Міжнародні видання: [1-4]

Змістовий модуль 4. Узагальнення та оцінка результатів судово-економічної експертизи

Тема 9. Методика узагальнення результатів судово-економічної експертизи

План лекційного заняття

1. Висновок судово-економічної експертизи, його види, структура та вимоги до формування.
2. Оцінка висновку судово-економічної експертизи

План практичного заняття

1. Обговорення питань:

- Висновок експерта к доказ у кримінальній справі: роль та особливості використання
- Правомірність відмови експерта від надання висновку
- Типові правопорушення у провадженні судово-економічної експертизи.

2. Виконання навчальних завдань

3. Оцінювання самостійного виконання навчальних завдань.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Вимоги до узагальнення результатів судово-економічної експертизи
2. Характеристика стадії узагальнення, оцінки і реалізації результатів проведення судово-економічної експертизи.

Перелік питання для самоконтролю.

1. Висновок судово-бухгалтерської експертизи, його структура та методика складання
2. Оцінка висновку судово-бухгалтерської експертизи слідчим чи адвокатом
3. Додаткова і повторна судово-бухгалтерські експертизи
4. Реалізація висновку експерта-економіста у судовому процесі
6. З яких основних частин складається висновок експерта-економіста ?

Рекомендована література:

Основна: [7, 12-16]

Додаткова: [1, 6, 7, 11, 13, 16-20]

Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1-3]

Міжнародні видання: [1-4]

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів

з навчальної дисципліни «Судово-економічна експертиза»

денна форма навчання

Модулі	Модуль 1 - (14 балів)	Ди	За	га
--------	-----------------------	----	----	----

Загальна кількість балів за модулем №1	14									
Теми	T.1			T.2				Контрольний захід №1 (6 балів)		
Відповідь на практичному занятті	4			4						
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час практичних занять та написання контрольної роботи									
Модулі	Модуль 2 - (20 бал)									
Загальна кількість балів за модулем №2	20									
Теми	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9	Контрольний захід №2 (6 балів)		
Відповідь на практичних заняттях	2	2	2	2	2	2	2			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час практичних занять та написання контрольної роботи									
Індивідуальна робота	11 балів									
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE	5									

Розподіл балів
з навчальної дисципліни «Судово-економічна експертиза»
заочна форма навчання

Модулі	Модуль 1 - (5 бали)								Диференційований залік - 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (диференційований залік)
Загальна кількість балів за модулем №1	5									
Теми	T.1				T.2					
Тестове опитування	2				2					
Відповідь на практичному занятті	1				-					
Самостійна робота	Оцінювання здійснюється під час аудиторних занять та проміжних контрольних заходів									
Модулі	Модуль 2 - (34 балів)									
Загальна кількість балів за модулем №2	34									
Теми	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9	Контрольний захід (19 бали)		
Тестове опитування	2	2	2	2	2	2	2			
Відповідь на практичному занятті	-	-	-	-	-	-	1			
Самостійна робота	Оцінювання здійснюється під час аудиторних занять та проміжних контрольних заходів									

Індивідуальна робота	11 балів			
----------------------	-----------------	--	--	--

**Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти
на практичних заняттях (денна та заочна форми навчання)**

Кількість балів	Критерії оцінювання
Максимальний бал відповідно до розподілу балів на одне заняття (4 бали)	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
Середній бал відповідно до розподілу балів на одне заняття (3 бали)	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
Мінімальний бал відповідно до розподілу балів на одне заняття (2-1 бали)	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0 балів	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту

Критерії оцінювання контрольних робіт. Формою поточного контролю для здобувачів вищої освіти денної форми навчання є модульні контрольні роботи, які проводиться у письмовій формі та оцінюється від 0 до 6 балів.

**Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи
(денна форма навчання)**

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	4
Тестовий блок	2
Всього	6

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання (денна форма навчання)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	4
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Критерії оцінювання тестового блоку (денна форма навчання)

Критерії оцінювання	Кількість балів

Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який повністю розкрив всі питання та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розкрив сутність лише окремих питань та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розкрив сутність визначень.	0

Критерії оцінювання роботи здобувачів вищої освіти заочної форми навчання. Формою проміжного поточного контролю для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання є тестове опитування – оцінюється у 2 бали за кожну тему та контрольна робота, яка проводиться у письмовій формі та оцінюється від 0 до 19 балів.

Критерії оцінювання тестового опитування (заочна форма навчання)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який надав правильну відповідь на всі тести за темою.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не дав правильної відповіді на тести теми.	0

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи (заочна форма навчання)

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	9
Практичний блок	10
Всього	19

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання (заочна форма навчання)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	9-7
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	6-4
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	3-1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Критерії оцінювання практичного блоку (заочна форма навчання)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який виконав повністю всі завдання навчальної ситуації та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	10
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який виконав окремі завдання навчальної ситуації використовував для цього наукову літературу та власну думку.	6
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не виконав завдання навчальної ситуації.	0

Критерії оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

(денної та заочної форм навчання)

Індивідуальна робота здійснюється у формі реферату або тез його обсяг, структура, коротка характеристика змісту і вимог до виконання та оцінювання описані у «Методичних рекомендаціях до проведення самостійної та індивідуальної роботи з навчальної дисципліни «Судово-економічна експертиза» для здобувачів вищої освіти денної форми навчання» та у «Методичних рекомендаціях до проведення самостійної та індивідуальної роботи з навчальної дисципліни «Судово-економічна експертиза» для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання» Індивідуальна робота здобувача вищої освіти оцінюється у 13 балів.

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
11-9	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для підготовки рефератів або тез для участі у конференціях. Матеріали індивідуальної роботи викладено послідовно, логічно. Виокремлені з різних джерел основні положення, структурно об'єднано, проаналізовано та узагальнено у висновках. Обов'язково підготовлено презентацію.
8-6	Здобувач вищої освіти виявляє творчі здібності, знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вільно володіє матеріалом, вміє його узагальнювати та робити висновки. За матеріалом реферату підготовлено презентацію.
5-3	Здобувач вищої освіти демонструє уміння зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію здобуту самостійно. В цілому самостійно добирати аргументи для підтвердження власних висновків.
2-1	Здобувач вищої освіти в цілому розкриває тему реферату або тез, виявляє знання і розуміння основних положень, проте, без допомоги викладача не може аналізувати навчальний матеріал. Візуальне супроводження підготовленого матеріалу відсутнє.
0	Матеріал реферату або тез не відповідає чи не розкриває обрану тему.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
					Диференційований залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно - варіативний)	добре

70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вмiє зiставляти, узагальнювати, систематизувати iнформацiю пiд керiвництвом викладача; в цiлому самостiйно застосовувати її на практицi; контролювати власну дiяльнiсть; виправляти помилки, серед яких є суттєвi, добирати аргументи для пiдтвердження думок		
60-69	D	задовiльно	Здобувач вищої освіти вiдтворює значну частину теоретичного матерiалу, виявляє знання i розумiння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матерiал, виправляти помилки, серед яких є значна кiлькiсть суттєвих	Середнiй (репродуктивний)	задовiльно
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володiє навчальним матерiалом на рiвнi, вищому за початковий, значну частину його вiдтворює на репродуктивному рiвнi		
35-49	FX	незадовiльно з можливистю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володiє матерiалом на рiвнi окремих фрагментiв, що становлять незначну частину навчального матерiалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовiльно
0-34	F	незадовiльно з обов'язковим повторним вивченням залiкового кредиту	Здобувач вищої освіти володiє матерiалом на рiвнi елементарного розпiзнання i вiдтворення окремих фактiв, елементiв, об'єктiв		

Результати диференцiйованого залiку оцiнюються за чотирибальною шкалою («вiдмiнно», «добре», «задовiльно», «незадовiльно») i вносяться у вiдомiсть облiку успiшностi здобувача вищої освіти, залiкову книжку, iндивiдуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крiм «незадовiльно» i «не зараховано»).

Переведення даних 50-бальної шкали оцiнювання в 4-бальну та шкалу за системою ЄКТС здiйснюється в такому порядку:

Сума балiв за 50- бальною шкалою	Оцiнка в ЄКТС	Значення оцiнки ЄКТС	Рiвень компетентностi	Оцiнка за національною шкалою
				Диференцiйований залiк
40-50	A	Вiдмiнно	Високий (творчий)	вiдмiнно
40-44	B	Дуже добре	Достатнiй (конструктивно - варiативний)	добре
35-39	C	Добре		
30-34	D	Задовiльно	Середнiй (репродуктивний)	задовiльно
25-29	E	Достатньо		
17-24	FX	незадовiльно з можливистю повторного складання семестрового контролю	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовiльно
0-16	F	незадовiльно з обов'язковим повторним вивченням залiкового кредиту		

5.ЗАСОБИ ОЦIНЮВАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів вивчення навчальної дисципліни «Судово-економічна експертиза» є:

1. диференційований залік;
2. письмовий екзамен;
3. контрольні роботи (поточний контроль)
4. тести;
5. комп'ютерне тестування на платформі MOODLE ДПУ (денна форма навчання);
6. презентації та виступи на наукових заходах.

6.ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Перелік питань до поточного контролю.

Модульний контроль 1

1. Поняття «експертиза», її спільні характеристики в різних видах діяльності.
2. Юридичне поняття судової експертизи.
3. Відмінності судової експертизи від експертного дослідження, експертної оцінки.
4. Поняття судово-експертної діяльності та напрями її здійснення.
5. Суб'єкти судово-експертної діяльності в Україні.
6. Порядок атестації судових експертів та основні кваліфікаційні вимоги до них.
7. Права, обов'язки та відповідальність судового експерта.
8. Принципи судово-експертної діяльності.
9. Класифікація судових експертиз та їх характеристика.
10. Нормативно-правове регулювання судово-експертної діяльності в Україні та напрями його удосконалення.
11. Сутність і завдання судово-економічної експертизи.
12. Необхідність призначення судово-економічної експертизи.
13. Типові умови призначення судово-економічної експертизи.
14. Предмет судово-економічної експертизи.
15. Об'єкти судово-економічної експертизи.
16. Дослідження об'єктів судово-економічної експертизи.
17. Методи, методичні прийоми і процедури судово-економічної експертизи.
18. Загальнонаукові методичні прийоми, які використовують при проведенні судово-економічної експертизи.
19. Конкретні наукові емпіричні прийоми, які використовують при проведенні судово-економічної експертизи. Види судово-економічної експертизи.

Модульний контроль 2

1. Стадії процесу судово-економічної експертизи.
2. Порядок призначення судово-економічної експертизи за кримінальними та цивільними справами.
3. Суб'єкти призначення судово-економічної експертизи.
4. Зміст та структура постанови (ухвали) про призначення судово-економічної експертизи.
5. Документи, які додаються до постанови про призначення судово-економічної експертизи.
6. Вимоги до формулювання питань, що виносяться на експертне дослідження. Порядок отримання додаткових документів, необхідних для проведення експертного дослідження.
7. Організаційно-методична стадія судово-економічної експертизи.
8. Дослідна стадія судово-економічної експертизи.
9. Зміст стадії узагальнення, оцінки і реалізації результатів судово-економічної експертизи.
10. Організація інформаційного забезпечення процесу судово-економічної експертизи.
11. Структура інформаційного забезпечення судово-економічної експертизи.
12. Складові системи інформаційного забезпечення судово-економічної експертизи. професійній інформаційній комунікації, рівні пізнавальності інформації та якісних характеристиках змісту інформаційного забезпечення судово-економічної експертизи.
13. Характеристика документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності як об'єктів судово-економічної експертизи.
14. Класифікація документів за якістю їх інформації.

15. Поняття доброякісних та недоброякісних документів. Поняття фальсифікованих документів. Використання експертом-економістом неофіційних записів в судово-економічній експертизі.
16. Характерні риси правопорушень та їх відображення в обліковій документації.
17. Послідовність дослідження документів, наданих для судово-економічної експертизи.
18. Роль первинних документів в процесі судово-економічної експертизи.
19. Методичні прийоми та способи документалістики документів на кожному етапі дослідження первинних бухгалтерських та інших документів.
20. Об'єкти, інформаційне забезпечення, методичні прийоми та методика експертного дослідження операцій з активами суб'єкта господарювання.
21. Об'єкти, інформаційне забезпечення, методичні прийоми та методика експертного дослідження операцій з капіталом та зобов'язаннями суб'єкта господарювання.
22. Об'єкти, інформаційне забезпечення, методичні прийоми та методика експертного дослідження витрат за видами господарської діяльності.
23. Об'єкти, інформаційне забезпечення, методичні прийоми та методика експертного дослідження доходів та фінансових результатів діяльності суб'єктів господарювання.
24. Методика проведення судово-економічної експертизи правопорушень, пов'язаних з ухиляннями від сплати податків.
25. Завдання, об'єкти, інформаційне забезпечення, методичні прийоми експертного дослідження фінансово-кредитних операцій.
26. Методика експертного дослідження операцій з надання кредитів.
27. Основні вимоги до оформлення висновку експерта-економіста та його структура.
28. Зміст вступної, досліджуваної та підсумкової частин висновку експерта-економіста.
29. Методика складання експертного висновку.
30. Особливості складання висновку експертизи, що виконується під час судового розгляду, та повідомлення про неможливість дати висновок.
31. Оцінка висновку експерта-економіста слідчим.
32. Реалізація експертного висновку в судовому процесі.
33. Виявлення та усунення обставин, що сприяють вчиненню правопорушень у провадженні судово-економічної експертизи.

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Поняття «експертиза», її спільні характеристики в різних видах діяльності.
2. Юридичне поняття судової експертизи.
3. Відмінності судової експертизи від експертного дослідження, експертної оцінки.
4. Поняття судово-експертної діяльності та напрями її здійснення.
5. Суб'єкти судово-експертної діяльності в Україні.
6. Порядок атестації судових експертів та основні кваліфікаційні вимоги до них.
7. Права, обов'язки та відповідальність судового експерта.
8. Принципи судово-експертної діяльності.
9. Класифікація судових експертиз та їх характеристика.
10. Нормативно-правове регулювання судово-експертної діяльності в Україні та напрями його удосконалення.
11. Сутність і завдання судово-економічної експертизи.
12. Необхідність призначення судово-економічної експертизи.
13. Типові умови призначення судово-економічної експертизи.
14. Предмет судово-економічної експертизи.
15. Об'єкти судово-економічної експертизи.
16. Дослідження об'єктів судово-економічної експертизи.
17. Методи, методичні прийоми і процедури судово-економічної експертизи.
18. Загальнонаукові методичні прийоми, які використовують при проведенні судово-економічної експертизи.
19. Конкретні наукові емпіричні прийоми, які використовують при проведенні судово-економічної експертизи. Види судово-економічної експертизи.
20. Стадії процесу судово-економічної експертизи.
21. Порядок призначення судово-економічної експертизи за кримінальними та цивільними справами.

22. Суб'єкти призначення судово-економічної експертизи.
23. Зміст та структура постанови (ухвали) про призначення судово-економічної експертизи.
24. Документи, які додаються до постанови про призначення судово-економічної експертизи.
25. Вимоги до формулювання питань, що виносяться на експертне дослідження. Порядок отримання додаткових документів, необхідних для проведення експертного дослідження.
26. Організаційно-методична стадія судово-економічної експертизи.
27. Дослідна стадія судово-економічної експертизи.
28. Зміст стадії узагальнення, оцінки і реалізації результатів судово-економічної експертизи.
29. Організація інформаційного забезпечення процесу судово-економічної експертизи.
30. Структура та складові інформаційного забезпечення судово-економічної експертизи.
31. Характеристика документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності як об'єктів судово-економічної експертизи та їх класифікація за якістю інформації.
32. Поняття доброякісних, недоброякісних та фальсифікованих документів. Використання експертом-економістом неофіційних записів в судово-економічній експертизі.
33. Характерні риси правопорушень та їх відображення в обліковій документації.
34. Послідовність дослідження документів, наданих для судово-економічної експертизи.
35. Роль первинних документів в процесі судово-економічної експертизи.
36. Методичні прийоми та способи документалістики документів на кожному етапі дослідження первинних бухгалтерських та інших документів.
37. Об'єкти, інформаційне забезпечення, методичні прийоми та методика експертного дослідження операцій з активами суб'єкта господарювання.
38. Об'єкти, інформаційне забезпечення, методичні прийоми та методика експертного дослідження операцій з капіталом та зобов'язаннями суб'єкта господарювання.
39. Об'єкти, інформаційне забезпечення, методичні прийоми та методика експертного дослідження витрат за видами господарської діяльності.
40. Об'єкти, інформаційне забезпечення, методичні прийоми та методика експертного дослідження доходів та фінансових результатів діяльності суб'єктів господарювання.
41. Методика проведення судово-економічної експертизи правопорушень, пов'язаних з ухиляннями від сплати податків.
42. Завдання, об'єкти, інформаційне забезпечення, методичні прийоми експертного дослідження фінансово-кредитних операцій.
43. Методика експертного дослідження операцій з надання кредитів.
44. Основні вимоги до оформлення висновку експерта-економіста та його структура.
45. Зміст вступної, досліджуваної та підсумкової частин висновку експерта-економіста.
46. Методика складання експертного висновку.
47. Особливості складання висновку експертизи, що виконується під час судового розгляду, та повідомлення про неможливість дати висновок.
48. Оцінка висновку експерта-економіста слідчим.
49. Реалізація експертного висновку в судовому процесі.
50. Виявлення та усунення обставин, що сприяють вчиненню правопорушень у провадженні судово-економічної експертизи.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Про судову експертизу : Закон України від 25.02.1994 р. № 4038-ХІІ (Редакція від 18.11.2016).// База даних «Законодавство України»/ВР України. URL - www.zakon5.rada.gov. (дата звернення: 18.08.2020).
2. Про затвердження Порядку атестації та державної реєстрації методик проведення судових експертиз : Постанова Кабінету Міністрів України від 02.07.2008 № 595 // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: www.zakon5.rada.gov. (дата звернення: 18.08.2020).
3. Положення про експертно-кваліфікаційні комісії та атестацію судових експертів. Наказ Міністерства юстиції України 03.03.2015 № 301/5 // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: www.zakon5.rada.gov. (дата звернення: 18.08.2020).
4. Про Координаційну Раду по проблемам судової експертизи при Міністерстві юстиції України. Положення затверджене Постановою Кабміну України від 16.11.1994 р. № 778.

(Редакція від 16.11.2012).// База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: www.zakon5.rada.gov. (дата звернення: 18.08.2020).

5. Порядок ведення Реєстру методик проведення судових експертиз. Наказ Міністерства юстиції України від 02.10.2008 р. №1666/5 (Редакція від 03.07.2015).// База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: www.zakon5.rada.gov. (дата звернення: 18.08.2020).

6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність України. Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV(Редакція від 11.06.2017).// База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: www.zakon5.rada.gov. (дата звернення: 18.08.2020).

7. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971р. № 322-VIII (Редакція від 30.04.2017) // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: www.zakon5.rada.gov. (дата звернення: 18.08.2020).

8. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04. 2012 р. № 4651-VI (Редакція від 18.11.2016).// База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: www.zakon5.rada.gov. (дата звернення: 18.08.2020).

9. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень. Затверджено Наказом Міністерства юстиції України 08.01.1998 р. № 53/5 // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: www.zakon5.rada.gov. (дата звернення: 18.08.2020).

10. Науково-методичні рекомендації з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень. Затверджено Наказом Міністерства юстиції України 08.10.1998 р. № 53/5 // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: www.zakon5.rada.gov. (дата звернення: 18.08.2020).

11. Реєстр методик проведення судових експертизи Міністерства юстиції України// База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: www.rmpse.minjust.gov.ua. (дата звернення: 18.08.2020).

12. Гуцаленко Л. В., Михальчишина Л. Г., Сидорчук В. М., Пентюк І. К. Судово-бухгалтерська експертиза: навчальний посібник. – Київ: Центр учбової літератури, 2017. – 352 с

13. Дікань Л. В. Судово-економічна експертиза : навчально-практичний посібник. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 221 с.

14. . Гула Л. Ф, Гумін О. М. Організаційні основи проведення окремих видів судових експертиз: навч. посіб. — Львів: Львівська політехніка, 2018. — 428 с.

15. Гресь Н.Л. Організаційно-процесуальні основи судово-економічної експертизи : навч. пос. Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2020. – 155 с.

16. Судова експертиза: проблеми сьогодення та перспективи розвитку: колективна монографія / Львівський науково-дослідний інститут судових експертиз. – Дрогобич: «ПСВІТ». 2020. – 408 с.

17. Економічна експертиза: теорія, методологія та організація: моногр. за заг. ред. докт. екон. наук, проф. Михайла Лучка. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 308 с

Додаткова

1. Гладчук І.М. Поняття та види інформаційного забезпечення експертної діяльності // Збірник матеріалів Теорія і практика судової експертизи і криміналістики. – 2018. - с. 78 – 80.

2. Судові експертизи в процесуальному праві України : навч. посіб. / за заг. ред. О. Г. Рувіна. Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. 424 с.

3. Мулик, Т. О., Мулик, Я. І. (2021). Теоретичні основи судово-економічної експертизи: аналіз наукових поглядів. *Економічний простір*, (165), 131-139. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/165-24>.

4. Бутирська І. А. Правовий статус експерта з питань права у господарському процесі // *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право*. 2018. Вип. 48. Т. 1. С. 108-111. URL: http://visnykjuris.uzhnu.uz.ua/file/No.48/part_1/27.pdf.

5. Сибірна Р. Місце судової експертизи у господарському процесі // *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки*. - 2017. - № 865. - С. 502-506.

6. Абламський С. Є., Юхно О. О., Лук'яненко Ю. В. Взаємодія слідчого з іншими органами і підрозділами при розкритті та розслідуванні кримінальних правопорушень: навчальний посібник / за заг. ред. доктора юридичних наук, професора О. О. Юхна. Харків. 2017. 152 с

7. Мулик, Т.О., Мулик, Я.І. Теоретичні основи судово-економічної експертизи: аналіз наукових поглядів. *Економічний простір*, 2021, (165), С. 131-139. URL:<https://doi.org/10.32782/2224-6282/165-24>

8. Романів С. Р., Будник Л. А., Савченко С. І. Судово-економічна експертиза в Україні: її

економічна суть та кадрове забезпечення. *Інфраструктура ринку*. 2018. № 23. С. 343–350.

9. . Кожушко О. В. Методичний підхід до оцінки висновку судового експерта по результатами проведення судово-економічної експертизи. *Ефективна економіка*. 2020. № 6. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7944>.

10. Дерій В. А., Дема Д. І. Економічна експертиза діяльності підприємств. *Економіка та суспільство*. 2017. Вип. 11. С. 508–514.

11. . Литвин З. Б. Економічна експертиза як пріоритетна форма фінансового контролю на підприємствах. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 36(2). С. 123–127.

12. Вавілова В. В. Судова економічна експертиза: її види та можливості // *«БУДНІ ЕКСПЕРТА» журнал незалежного інституту судових експертиз*. – Випуск № 2. – 2017. – С. 18–22.

13. Мисака Г. В. Теоретико-організаційні засади підвищення ефективності проведення судово-бухгалтерської експертизи // *Матеріали економічного форуму*. URL : http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvnltn

14. Панченко І. А. Організація судово-бухгалтерської експертизи в Україні: сутність та порядок здійснення // *Міжнародний збірник наукових праць*. – Випуск 1(4). – 2017. – С. 325–340.

15. Корінько М.Д. Сучасні підходи до врегулювання спорів у процесі підприємницької діяльності // *Стратегія розвитку України: Фінансово-економічний та гуманітарний аспекти: Матеріали V науково-практичної конференції*. – Київ: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2018. – 444 с. 247-250

16. Зозуля Н. Висновок експерта та інструменти його оскарження // *Українське право* URL : <https://ukrainepravo.com/scientifichthought/pravova-pozytsiya/vysnovok-eksperta-ta-instrumenty-yogo-oskarzhennya/>.

17. Хомутенко В. П., Хомутенко А. В. Теоретичні засади судово-економічної експертизи нецільового використання бюджетних коштів // *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична*. Випуск 33/2022. С. 35-42.

18. Міщенко, Т. (2021). Умови та особливості проведення судово-економічної експертизи у справах про доведення до банкрутства. *Економіка та суспільство*, (25). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-6>.

19. Олійничук О. Міжнародний досвід використання економічної експертизи у фінансових розслідуваннях. URL : <http://appj.wunu.edu.ua/index.php/appj/article/view/1053/pdf> (2020)

Інформаційні ресурси Інтернет:

1. Сайт Міністерства юстиції України URL : <https://minjust.gov.ua/> - www.sfs.gov.ua

2. Сайт Київського науково-дослідного інституту судових експертиз URL : www.kniise.com.ua

3. Сайт журналу «Будні експерта». Незалежний інститут судових експертиз URL : www.nise.com.ua

Міжнародні видання:

1. Катарага О., Петкович П. Система судебной экспертизы в республике Молдова. Проблематика. URL : Indise.in.ua/sites/default/files/2019-05/SudEksp-Tezi-A5-02.pdf

2. Kirakosyan N. On several features of toxicological expertise conducted in the national bureau of expertises of the Republic of Armenia URL : Indise.in.ua/sites/default/files/2019-05/SudEksp-Tezi-A5-02.pdf

3. . Guo Y., Slay J., Beckett J. Validation and Verification of Computer Forensic Software Tools Searching Function. *Digital Investigation*. Vol. 6, September 2009. P. 12–22

4. . Almirall J. R., Furton K. G. The Importance of Standards in Forensic Science. URL: www.scafo.org/library/140502.html (дата звернення: 24.07.2022)

РЕЦЕНЗІЯ
на робочу програму
навчальної дисципліни «Судово-економічна експертиза»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
денної та заочної форми навчання
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійна програма «Облік, податковий аудит та бізнес-
аналітика»,
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,
освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»,
галузь знань 29 «Міжнародні відносини»,
спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»,
освітня програма «Міжнародні економічні відносини»

Робоча програма навчальної дисципліни «Судово-економічна експертиза» передбачена для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 292 «Міжнародні економічні відносини». В робочій програмі автор висвітлює мету і завдання курсу, подає опис навчальної дисципліни та її інформаційний обсяг, структуру дисципліни, теми лекційних, практичних занять, самостійної роботи, індивідуальних завдань, методи навчання та методи контролю, форму підсумкового контролю успішності навчання, засоби діагностики успішності навчання, список рекомендованої основної і додаткової літератури.

Робоча програма містить 9 тем. В перших двох темах розглядаються теоретичні та методичні аспекти судово-економічної експертизи, її місця в системі економічного контролю. Визначається мета, об'єкти, предмет, завдання та принципи судово-економічної експертизи, суб'єкти призначення та проведення. Наступні теми програми розкривають загальні засади організації та методики експертних досліджень документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності, окремих

об'єктів бухгалтерського і податкового обліку, узагальнення результатів проведення експертизи та порядок оцінки висновку експерта.

В програмі реалізується принцип послідовного і логічного переходу від раніше вивченого матеріалу до нового в поєднанні з виконанням практичної роботи, що дає змогу закріпити лекційний матеріал.

Рекомендована література містить достатній перелік законодавчих та інших нормативно-правових актів в сфері експертології, навчальних посібників та іншої спеціальної літератури відомих вітчизняних авторів.

В цілому навчальна програма з навчальної дисципліни «Судово-економічна експертиза» відповідає навчально-методичним вимогам і рекомендується на впровадження у навчальний процес для підготовки студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 292 «Міжнародні економічні відносини».

Рецензент

О.П. Колісник, к.е.н, доцент кафедри обліку та консалтингу

РЕЦЕНЗІЯ

на робочу програму

навчальної дисципліни «Судово-економічна експертиза»

для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня

денної та заочної форми навчання

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

освітньо-професійна програма «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика»,

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,

освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»,

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»,

спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»,

освітня програма «Міжнародні економічні відносини»,

Навчальна дисципліна «Судово-економічна експертиза» є складовою циклу дисциплін, які формують майбутнього спеціаліста за галузями знань: 07 «Управління та адміністрування» (спеціальностей «Облік і оподаткування» денної та заочної форми навчання та «Фінанси, банківська справа та страхування») та «Міжнародні відносини», (спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»). Робоча програма дисципліни складена на основі освітньої програми для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня.

В передмові робочої програми навчальної дисципліни «Судово-економічна експертиза» чітко сформульована мета та завдання дисципліни, висвітлено основні компетенції, якими будуть володіти здобувачі вищої освіти в результат вивчення навчальної дисципліни, дана коротка характеристика структурі та окремих компонентів програми, вказано перелік змістових ліній, внутрішніх і міжпредметних зв'язків, окремі методичні рекомендації щодо реалізації даної програми.

Робочою програмою охоплено всі основні теми курсу, а викладання матеріалу побудовано таким чином, що спочатку здобувачі вищої освіти знайомляться зі змістом, предметом, загальнонауковими та спеціальними методичними прийомами, інформаційним забезпеченням

судово-економічних експертиз та організацією її призначення та проведення.

Подальші теми розкривають питання організації і методики проведення судово-економічних досліджень документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності, окремих об'єктів бухгалтерського і податкового обліку. В програмі передбачено зміст практичних, індивідуальних і самостійних занять, питань для самоконтролю, та перелік питань відповідно до модулів та загалом по курсу.

В робочій програмі встановлено оптимальне співвідношення годин за окремими темами курсу між лекціями та практичними заняттями, передбачено чергування лекцій і практичних занять, яке забезпечує всебічне охоплення окремих питань курсу в логічній послідовності.

Робоча програма навчальної дисципліни «Судово-економічна експертиза» відповідає вимогам щодо підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 292 «Міжнародні економічні відносини» та рекомендується до затвердження і використання в навчальному процесі.

Рецензент

В. А. Тарашенко, к.е.н., доцент кафедри аудиту,
державного фінансового контролю та аналізу

підготовка компетентних фахівців, які володіють фундаментальними теоретико-методичними знаннями і практичними фаховими навичками в галузі фінансів, банківської справи та страхування, здатних вирішувати складні спеціалізовані завдання та розв'язувати практичні проблеми на основі оволодіння системою компетентностей та здатних успішно працювати як на вітчизняному, так і західних висококонкурентних ринках праці.